

De Nederlandsche Leeuw 122 (2005): 167-168.

Het wapen Brinkhorst

Dr.Ir. Anton C. Zeven, Dassenboslaan 6, 6705 BT Wageningen, e-mail: Anton.Zeven@hetnet.nl

De oorsprong van het wapen Brinkhorst

In Veluwse Geslachten¹ en De Nederlandse Leeuw² werd aandacht gegeven aan de van oorsprong Dierense familie Brinkhorst, waartoe Petra Laurentien Brinkhorst, echtgenote van prins Constantijn behoort. In de laatstgenoemde publikatie wordt het alliantiewapen van beiden in kleuren gegeven. Het is getekend door Jakob B. Bronsema (ft 2001). Het Brinkhorst wapen (afb. 1) werd in 1702 gevoerd door een Roelandt van Brinkhorst (geb. Amersfoort, burger 's-Gravenhage 12-10-1674, overl./begr. Nijmegen 8/15-12-1722). Van hem is bekend dat hij o.m. heraldisch schilder was. Deze in De Nederlandsche Leeuw vermelde gegevens zijn aangehaald uit een artikel in het Algemeen Nederlandsch Familieblad met als auteur Von Brucken Fock.³ Deze vermeldt geen bron of bronnen.

Familiebanden?

Ook de auteurs van het artikel in De Nederlandse Leeuw konden (nog) geen relatie met de Dierense familie Brinkhorst aantonen. Misschien is deze er ook niet. Toch voeren leden van de Dierense familie Brinkhorst sinds ca 1940 het wapen Van Brinkhorst, nadat het toen door het Heraldisch Genealogisch Bureau 'De Banier' te Overveen aan een Brinkhorst (dus zonder van) was geleverd. De kans is groot dat dit bureau het wapen weer aan het Algemeen Nederlandsch Familieblad heeft ontleend.

Aangezien Von Brucken Fock over de Nijmeegse familie Roukens schrijft, heeft hij wellicht in Nijmegen het wapen van Roelandt van Brinkhorst gevonden. Immers Roelandt van Brinkhorst overleed in deze stad, en een Roukens was getrouwd met een Van Brinkhorst. Misschien was Roelandt wel de enige van zijn familie die dit wapen voerde.

Niet duidelijk is hoe hij aan zijn wapen gekomen is. Baseerde hij het op een nog niet gevonden of niet meer bestaand zegel van een Van Brinkhorst? Of ontwierp hij het wapen als heraldisch schilder zelf?

Freys(e)

In het mooie boek van de Jong & van Otterlo⁴ uit 1996 viel mijn oog op het wapen Freys/Freyse (afb. 2). Van dit wapen worden vier 'Utrechtse' vermeldingen gegeven. De wapenbeschrijving luidt: effen blauw, in een gouden schildhoofd drie zwarte ruiten naast elkaar geplaatst. De afbeeldingen worden driemaal zwart-wit en éénmaal in kleuren gegeven. De zwart-wit tekeningen zijn ontleend aan een wapenkaart, aan documentatie verzameld in 17de eeuw door de Utrechtse geleerde Aernout van Buchell (Buchelius), en aan P.C. Bloys van Treslong; de gekleurde afbeelding werd uit het handschrift van M.L. van Hangest baron d'Yvoy overgenomen .

Frappant is de overeenkomst met het 17de-eeuwse Van Brinkhorst en het huidige Brinkhorst wapen. Zou de uit Amersfoort afkomstige Roelandt van Brinkhorst dit Freyse-wapen gekend hebben en na aanpassing het als de zijne hebben aangenomen?

Bronnen

1. Gemeentearchief Rheden. 2001. Fragmentgenealogie Brinkhorst 1. Veluwse Geslachten 26: 163-179.

2. Redactie, A.E.M. Landheer-Roelants & Z.Plomp-Kamphuis. 2001. De voorouders van Petra Laurentien Brinkhorst. Nederlandsche Leeuw 118: 395-452.

3. von Brucken Fock, B.F.W. 1890. Het geslacht Roukens te Nijmegen. Algemeen Nedeerlandsch Familieblad 7: 81-86.

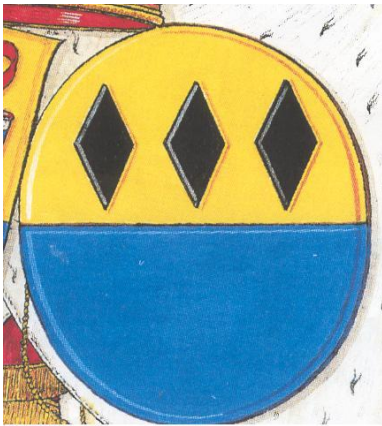
4. de Jong, A.J. & C.L. van Otterlo. 1996. Genealogie en heraldiek te Rhenen. Rhenen. 493p.

5. Zie de Jong en van Otterlo.

Bijschrift

Afb. 1. Het wapen Brinkhorst: doorsneden, 1. in goud drie zwarte ruiten naast elkaar, 2. effen blauw. Uit: De Nederlandsche Leeuw 118 (2001). ft J.B. Bronsema (2000, in kleur).

Afb. 2. Het wapen Freyse: effen blauw, een gouden schildhoofd drie naast elkaar geplaatste zwarte ruiten. Uit: de Jong & van Otterlo (1996).

Brinkhorst

Petra Laurentien Brinkhorst.
Ft Jakob B. Bronsema, 2001.
Ned. Leeuw.

